

คณะทำงาน

นางชุตินา แก้วมี หัวหน้างานนโยบายและแผน
นางปวีณา บัวสกุล นักวิเคราะห์นโยบายและแผน หน่วยวางแผนยุทธศาสตร์และติดตามผล

การประเมินปัญหา / ความเสี่ยง (Assessment)

- องค์กรขนาดใหญ่ มีหน่วยงานและบุคลากรจำนวนมาก การบริหารจัดการยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติงานเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องพิจารณาให้รอบด้านครอบคลุมทุกพันธกิจและสื่อสารลงสู่การปฏิบัติได้
- บริบทของสาขาวิชาที่พันธกิจแตกต่างกัน ส่งผลต่อการกำหนดโครงสร้างการวัดผลที่ดี เป็นธรรม และมีคุณภาพ
- ผลจากปัจจัยภายนอกโดยเฉพาะด้านเทคโนโลยีเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ส่งผลกระทบต่อการปรับแผนยุทธศาสตร์ในการดำเนินงาน

เป้าหมาย/วัตถุประสงค์ของโครงการ

เพื่อพัฒนาระบบบริหารจัดการ กระบวนการกำหนดโครงสร้างตัววัดผลการดำเนินงาน การถ่ายทอดและการติดตามประเมินผลการดำเนินงานของสาขาวิชา การออกแบบกระบวนการ (การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ และการถ่ายทอดแผนยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ)

การออกแบบกระบวนการ (การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ และการถ่ายทอดแผนยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ)

วิธีการ/แนวทางการปฏิบัติจริง (PDCA)

กระบวนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์

คณะนำแผนยุทธศาสตร์มาใช้ในการพัฒนาดังแต่ปี 2540 โดยมีกระบวนการที่สำคัญ คือ

- กำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจ
- กำหนดนโยบายและกลยุทธ์ที่จะทำใหบรรลุ
- จัดทำแผนปฏิบัติการ คณะมีแผนกลยุทธ์การพัฒนาด้านแพทยศาสตร์ฉบับแรกปี 2541 เป็นแผนระยะ 10 ปี กำหนดให้มีการทบทวนแผนกลยุทธ์ทุก 5 ปี

PDCA 1-4 กระบวนการจัดทำยุทธศาสตร์

1. ปี 2546 :

- นำ TQA เข้ามาปรับใช้
- กำหนดขั้นตอนการดำเนินงาน เป็น 7 ขั้นตอน
  - ทบทวนผลการดำเนินงานขององค์กร
  - สรุปผลและวิเคราะห์ปัจจัยสคัญขององค์กร
  - กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และนโยบาย
  - จัดทำแผนกลยุทธ์ระดับองค์กร
  - จัดทำแผนปฏิบัติการระดับองค์กร
  - ถ่ายทอดแผนปฏิบัติการสู่สาขาวิชาหน่วยงาน
  - ติดตามและประเมินผล

2. ปี 2556 : เพิ่มขั้นตอนการวิเคราะห์ความท้าทาย (SC) ความได้เปรียบเชิงกลยุทธ์ (SA) เพื่อใช้ในการกำหนดวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ที่ชัดเจน

3. ปี 2560 : นำ OKRs มาเป็นเครื่องมือในการวัดผลการดำเนินงาน และใช้ในการจับคู่หรือความสำเร็จกับ KPIs โดยนำมาใช้ในระดับ ตั้งแต่ระดับองค์กร สาขาวิชา หน่วยงาน และบุคคล

4. ปี 2563 - ปัจจุบัน :

- ปรับปรุงขั้นตอนดำเนินการเป็น 8 ขั้นตอน (รูป 1)
- นำเครื่องมือ SWOT, 7S, PESTEL Analysis มาใช้ในการค้นหาความท้าทายความได้เปรียบเชิงกลยุทธ์ โอกาสเชิงกลยุทธ์ วัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ (รูป 2)
- กำหนดวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ (Strategic Objective) 3 ข้อ (รูป 3)
- กำหนดความเชื่อมโยงไปสู่การปฏิบัติโดยผ่านปริมิตภาพ โดยใช้ BSC (รูป 4)
- นำแผนกลยุทธ์ไปเชื่อมโยงกับการจัดสรรงบประมาณ (รูป 5)

"พัฒนาการ PDPA ปี 2563 - ปัจจุบัน"

รูป 1 ปรับปรุงขั้นตอนดำเนินการเป็น 8 ขั้นตอน

รูป 3 วัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ (Strategic Objective)

1. ผลจากการวิเคราะห์ SWOT Analysis

1.1 ปัจจัยภายนอกคือ PESTEL MODEL

- politic :** ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี / งบประมาณผ่านคอ.บค. สำนักนางของสภา/Medical Hub/หลังการปรับโครงสร้าง/ รายรับการรักษาพยาบาลจากกองทุนหลัก 3 กองทุน
- Economic :** การสร้างรายได้จากลูกค้าต่างชาติ/Privatization
- Social :** โรคอุบัติใหม่/โรคทางพันธุศาสตร์/สังคมสูงอายุ/สังคม online/เกณฑ์คุณภาพมาตรฐานสากล
- technology :** ประโยชน์ของ social media/high cost high technology/งานวิจัยเชิงลึกเทคโนโลยีใหม่ทาง IT/ ความก้าวหน้าด้านแพทยศาสตร์ศึกษา เทคโนโลยีการศึกษา และการรักษาโรค
- Environment :** สถานการณ์ความไม่สงบของ 3 ราชอาณาจักรได้กับพหิตติและภาวะฉุกเฉิน
- Legal :** กฎระเบียบข้อบังคับ

1.2 ปัจจัยภายในคือ

- แนวคิด 7s :** โครงสร้างองค์กร/กลยุทธ์ขององค์กร/ระบบในการดำเนินงานขององค์กร และ การประเมินความสามารถในการปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์ /ลักษณะระบบหรือพฤติกรรมในการบริหารงานของผู้บริหารระดับสูง/บุคลากร/ความรู้ความสามารถขององค์กร/ วัฒนธรรมองค์กร/ ความรู้ขององค์กร/ความก้าวหน้าทางวิชาการ

- ความท้าทายและความได้เปรียบเชิงกลยุทธ์
- ผลวิเคราะห์ตลาด
- ความต้องการและความคาดหวังของลูกค้
- ข้อมูลจากผู้สังเกต
- ข้อมูลจากคู่ความร่วมมือ
- ข้อมูลเทียบเคียง
- ผลการทบทวนผลการดำเนินงานขององค์กร

รูป 2 กระบวนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์

รูป 4 การเชื่อมโยงวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์สู่การปฏิบัติ ตามมุมมอง Balanced Score Card (BSC)

รูป 5 กระบวนการจัดสรรงบประมาณตามแนวทางการพัฒนาของยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติ ปี 2566 - 2567

กระบวนการถ่ายทอดแผนยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ

สาขาวิชาเป็นหน่วยงานสำคัญที่ขับเคลื่อนการดำเนินงานของคณะแพทยศาสตร์ในทุกพันธกิจ คณะจึงใช้ตัวชี้วัดหลักระดับสาขาวิชาเป็นตัวชี้วัดในการขับเคลื่อนผลการดำเนินงานขององค์กร มาตั้งแต่ปี 2547 จนถึงปัจจุบัน ขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

PDCA 1-3 กระบวนการถ่ายทอดแผนยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ

PDCA 1 : ปี 2556 - 2559	PDCA 2 : ปี 2560 - 2563	PDCA 3 : ปี 2564-2566
ปรับปรุงกระบวนการให้สาขาวิชามีส่วนร่วม สามารถกำหนดตัวชี้วัดได้เอง (อยู่ในขอบโครงสร้างที่คณะกรรมการกำหนด)	เพิ่มนำ OKRs มาเป็นเครื่องมือในการวัดผลร่วมกับ KPIs	ใช้ OKRs มาเป็นเครื่องมือในการวัดผล โดยปรับปรุงขั้นตอนการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
1. กำหนดกรอบโครงสร้างตัววัด - นำ TQA มาพัฒนาปรับปรุงกระบวนการ - ระดับคณะ : มีกับตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ประเทศ - ระดับสาขาวิชา : สาขาวิชากำหนดตัวชี้วัดที่ตรงกับพันธกิจของสาขาวิชา ตามกรอบโครงสร้างตัวชี้วัดที่เห็นชอบร่วมกัน	1. ตัววัดหลัก : กำหนดเป็น KPIs ตาม SO คณะ ครอบคลุมพันธกิจ จำนวนสาขาวิชา 20 กลุ่ม (คลินิก และกลุ่มที่ไม่ใช่คลินิก) เพื่อกำหนดเป้าหมายตัวชี้วัดที่สอดคล้องกัน 2. ตัววัดระดับท้าทาย : กำหนดเป็น OKRs สาขาวิชาเลือกตัวชี้วัดที่ท้าทายและสอดคล้องกับ SO คณะ	1. ปรับแก้ OKRs ให้มีความท้าทายมากยิ่งขึ้น ยกเว้นให้เป็นการรับรางวัล (DSC) / นวัตกรรม 2. กำหนดตัวชี้วัดเชิงรับเพิ่มเติม เพิ่มกระบวนการให้สาขาวิชาประเมินเป้าหมายและแนวทางการดำเนินงาน (intervention) เพื่อให้ OKRs นั้นประสบผลสำเร็จ
กำหนดเครื่องมือในการรายงานผล และติดตามทุก 3 เดือน เป็นเอกสาร		
เพิ่มกระบวนการให้สาขาวิชาประเมินผลงานในที่ประชุมหัวหน้าสาขาวิชา ทุก 3 เดือน		
3. การวัดและประเมินผล 1. ใช้ LeTCI มาประเมิน ระดับ (Level-L) แนวโน้ม (Trend-T) การเปรียบเทียบ (Comparison-C) และการบูรณาการ (Integration-I) 2. เพิ่มหัวหน้าสาขาวิชาหนึ่งหรือสองสาขาวิชาทั้งหมด ร่วมเป็นคณะกรรมการพิจารณาเกณฑ์การประเมิน และผลการดำเนินงานของสาขาวิชา	วัดผลตามระดับ (Level-L) คือ การวัดผลการดำเนินงานในปัจจุบัน เปรียบเทียบกับเป้าหมายที่กำหนด	1. อัตราวัดผลตามระดับ (Level-L) 2. แนววิธีการประเมินผลเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มวิจัย (BMS-BME , ระบาด) และกลุ่มทาง Clinic
4. การพิจารณาให้รางวัล 1. ปรับปรุงการจ่ายเงินแบบเหมาจ่ายตามคะแนน เป็นการจ่ายตามจำนวนบุคลากรของสาขาวิชา สาย ก ข และ ค กำหนดเงินรางวัล 1 คน = 3,000 บาท (สาย ก=1 คน และสาย ข และ ค=0.3 คน) เงินรางวัลสูงสุดและค่าสุดเป็นไปเพื่อการดำเนินงานที่ดีจริง ไม่มีผลขาดของจำนวนเงิน 2. นำ Decile มาเป็นเครื่องมือในการแจกแจงความถี่ของผลการดำเนินงาน จากน้อยไปมากและใช้ช่วง Decile 120 ในการกำหนดจำนวนเงินต่อคน เพื่อให้มีช่วงห่างระหว่างจำนวนเงินไม่มากนัก	ตัววัดระดับท้าทาย: เงินรางวัลสูงสุด = 15,000 บาท / สาขาวิชา โดยพิจารณาเงินรางวัลตาม % ของผลสัมฤทธิ์ที่ได้	1. ตัววัดหลัก : (1) อัตราใช้เกณฑ์เดิม (2) ปรับวิธีการกระจายเงินรางวัลจาก Decile 120 เป็น ครึ่งใหม่ (Quartile) 200 มาใช้ เพื่อปิดช่องว่างที่เกิดขึ้นจากการกระจายเงินรางวัลตามไป 2. วัฒนธรรมการรับรางวัล (DSC) : จ่ายตามผลงาน (1) ส่งรายงาน 3 paper = 50% (2) แก้ไขข้อผิดพลาด และส่ง สสร. = 100% (3) สสร. กำหนดขึ้นเขียน และนำมารีวิว = 100% เงินรางวัลเพิ่มเรื่อง 20,000 บาท (4) การดำเนินการตามรางวัล (สาขาวิชาเลือก 1 เรื่อง / สาขาวิชาใหญ่ : ชุด ศัลย อาชฎ กุมาร 2 เรื่อง) อยู่ในขั้นตอน submission = เพิ่มพิเศษ (Top up) เรื่องละ 10,000 บาท 3. ผลการดำเนินงานด้านนวัตกรรม : ขึ้นเฉลี่ยปีบัตร/อนุมัติบัตร = 15,000 บาท / สาขาวิชา

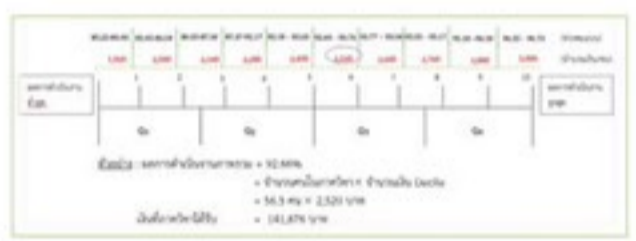
พัฒนาการ ปี 2555 - 2559

รูป 6 รูปแบบของการให้คะแนนแนวโน้ม

หมายเหตุ :

- กรณีหมาย หมายถึง ระดับเป้าหมาย
- สำหรับกลุ่ม High Trend ที่มีการดำเนินงานที่ดีที่ผ่านมา อยู่ในระดับสูงและมีพัฒนาการที่ดีอย่างต่อเนื่อง กรณีนี้ให้ถือว่ามีการพัฒนาการเพิ่มขึ้นระดับ 100 คะแนน
- การพิจารณาพัฒนาการให้อยู่ในกลุ่มที่พัฒนาการดีขึ้นจากการพิจารณาพัฒนาการที่ผ่านมา
- ตัวชี้วัดที่กำหนดใหม่เป็นต้นๆ เป็นกรณี ให้ Trend 100 คะแนน เพื่อเป็นแรงจูงใจให้พัฒนาตัวชี้วัดต่อไป
- ผลการดำเนินงานที่ลดลงหรือไม่มีผลการดำเนินงาน 91.00 คะแนน Level =0 สำหรับ Trend = 60 ปรับหรือ 45 ตามเกณฑ์การพิจารณา 92.00 คะแนนการดำเนินงานที่ดีขึ้น 2 ปีขึ้นไป คะแนน Level 88: Trend =0
- กรณีผลการดำเนินงานจะต่ำ แต่เมื่อเทียบกับระดับคะแนนเป้าหมายแล้วถือว่าใกล้เคียงกัน ก็ให้ Trend 80-100 คะแนน

รูป 7 ตัวอย่างการคำนวณเงินรางวัล แบบ Decile 120

พัฒนาการ ปี 2560 - 2563

ปี	SO1	SO2	SO3
2560	85	75	65
2561	90	80	70
2562	95	85	75
2563	100	90	80

รูป 8 ตัวอย่าง OKRs สาขาวิชา ปีงบประมาณ 2562

พัฒนาการ ปี 2564 - 2566

ปี	SO1	SO2	SO3
2564	95	85	75
2565	100	90	80
2566	105	95	85

รูป 9 ตัวอย่าง OKRs สาขาวิชา ปีงบประมาณ 2566

ผลการเรียนรู้ (QCD) : การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ และการถ่ายทอดแผนยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ

คุณภาพ (Q)	ต้นทุน (C)	การส่งมอบ (D)
1. ความสอดคล้อง มีทิศทางที่ชัดเจนและสอดคล้องกับพันธกิจขององค์กร	1. ความสอดคล้อง การใช้งบประมาณ การดำเนินการที่สอดคล้องกับพันธกิจขององค์กร	1. ความสอดคล้อง การใช้งบประมาณ การดำเนินการที่สอดคล้องกับพันธกิจขององค์กร
2. ความรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ มีความโปร่งใส	2. ความรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ มีความโปร่งใส	2. ความรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ มีความโปร่งใส

บทสรุป

การบริหารจัดการยุทธศาสตร์ พัฒนาการต่อเนื่องมาตั้งแต่ปี 2547 โดยนำ PDCA มาเป็นหลักรอบเพื่อให้กระบวนการมีความทันสมัย และทันต่อการเปลี่ยนแปลง ผลการดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

Approach : แนวทาง (A) : กำหนดกรอบโครงสร้างตัววัดระดับสาขาวิชาและแนวทางการประเมินผลที่ชัดเจน จัดระบบการรายงานผลตามทุก 3 เดือน เพื่อส่งถึงบุคลากรดำเนินงานได้อย่างรวดเร็ว และนำผลการดำเนินงานมาพิจารณาเพื่อเป็นข้อมูลในการดำเนินการขององค์กรต่อไป

Deploy : การถ่ายทอดสู่การปฏิบัติ (D) : สื่อสารและชี้แจงถึงระดับผู้บริหารระดับต้นไป และสื่อสารถึงความเข้าใจกับหัวหน้าสาขาวิชาในประชุมสาขาวิชา จัดช่องทางสื่อสารกับบุคลากรสาขาวิชา เพื่อทำความเข้าใจกับทั้งบุคลากรผู้ปฏิบัติงาน ในการปฏิบัติงาน

Learning : การเรียนรู้ (L) : จัดได้ 2 ระดับ ดังนี้

- การเรียนรู้ระดับองค์กร ปรับเปลี่ยนกระบวนการพัฒนาระบบประเมินผลสาขาวิชาตั้งแต่ปี 2556 เป็นการมอบอำนาจการตัดสินใจ หรือ Empowerment ให้กับหัวหน้าสาขาวิชา ในการวางแผนงาน การกำหนดเป้าหมาย คณะบริหารของสาขาวิชา
- การเรียนรู้ระดับสาขาวิชา : สาขาวิชาได้กำหนดตัววัดระดับสาขาวิชาที่สอดคล้องกับพันธกิจของคณะได้ในทุกปี สามารถกำหนดเป้าหมายการทำงาน ระดับความสำเร็จของการปฏิบัติงานได้เอง

Integration : การบูรณาการ (I) : องค์กรบูรณาการการดำเนินงานนี้ ไปในทุกพันธกิจ เพราะเชื่อว่าการดำเนินงานของสาขาวิชาประสบความสำเร็จ ก็จะส่งผลต่อความสำเร็จระดับองค์กร

ความสำเร็จของการบริหารจัดการแผนยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติจะส่งผลต่อความสำเร็จระดับองค์กร ดังแสดงจากรายภาพ

แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ : การพัฒนาดูแล / การเทียบเคียงเพื่อการพัฒนาแบบก้าวกระโดด